

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Kehitysaluerahasto Oy voisi myöntää lainoja ja takauksia vakuutta tai vastavakuutta vaatimatta lähinnä silloin, kun vakuuksien tai vastavakuuksien puuttuminen tai

niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen sitä edellyttäisi.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 §:n 2 momentin (842/81) mukaan Kehitysaluerahasto Oy voi myöntää lainoja yritysten käyttöomaisuusinvestointeihin ja käyttöpääomaksi myös ilman turvaavaa vakuutta. Ilman turvaavaa vakuutta myönnettynä lainana pidetään lainaa, jonka määrälle on arvoltaan turvaavaksi katsottavaa vakuutta heikompi vakuus. Kunnille sekä kehittämistoimintaan myönnettävät lainat voidaan sanotun lainkohdan mukaan myöntää vakuutta vaatimatta.

Vakuuden vaatimisen tarkoituksena on parantaa luotonantajan asemaa saatavan mahdollisessa pakkoperinnässä. Lainanantotoiminnassaan Kehitysaluerahasto Oy on vaatinut parhaan saatavissa olevan vakuuden sen jälkeen, kun hankkeen muiden rahoittajien vakuusvaatimukset ja yrityksen lähitulevaisuuden vakuustarpeet on ensin otettu huomioon. Jos yritys arvioidaan luototuskelpoiseksi eli sillä voidaan katsoa olevan kannattavan toiminnan edellytykset, Kehitysaluerahasto Oy:n myöntämän lainan vakuus muodostuu siten

turvaavaksi tai sellaiseksi, joka ei ole turvaava. Yrityksen käytettävissä olevat vakuudet saattavat kuitenkin toisinaan olla niin heikkoja, että vakuus, joka ei ole turvaava, jää käytännössä arvottomaksi. Vakuuden vaatimisella ei tällöin voida vähentää yhtiön luottotappioriskiä. Sen sijaan vakuuksien vaatimisesta aiheutuu Kehitysaluerahasto Oy:lle sekä yritykselle tarpeettomia kustannuksia vakuuksia järjesteltäessä. Vakuuden vaatiminen saattaa myös olla epätarkoituksenmukaista silloin, kun se ottaen huomioon yrityksen koko toiminnan aiheuttaman vakuustarpeen huonontaisi olennaisesti yrityksen mahdollisuuksia muun rahoituksen järjestämiseen.

Käytettävissä olevien vakuuksien niukkuus on tavallista etenkin toimintaansa aloittavilla pienillä yrityksillä. Myös yleistynyt toiminta vuokratiiloissa tai investointien kohdistuminen aineettomiin sijoituksiin merkitsevät usein riittävien reaalivakuuksien syntymättä jäämistä.

Edellä sanottuun viitaten ehdotetaan, että lainaa voitaisiin myöntää yritysten käyttöomaisuusinvestointeihin ja käyttöpääomaksi laissa mainituin edellytyksin vakuutta vaatimattakin. Vakuus, joko turvaava tai sellainen, joka ei turvaa, olisi siten pääsääntöisesti edelleenkin vaadittava,

jollei siitä vakuuksien puuttumisen, niiden varaamisen yritysten toiminnan rahoittamiseen tai muiden niihin verrattavien syiden takia olisi joko osaksi tai kokonaan luovuttava.

Voimassa olevan lain 5 §:n mukaan Kehitysaluerahasto Oy voi antaa omavelkaisia takauksia pienten ja keskisuurten yritysten käyttöomaisuusinvestointeja ja käyttöpääomaa varten ottamien kotimaisten lainojen vakuudeksi. Pykälän 2 momentin mukaan takauksia voidaan antaa ilman turvaavaa vastavakuutta. Edellä 3 §:n 2 momentin muuttamista koskeviin perusteluihin viitaten ehdotetaan, että Kehitysaluerahasto Oy voisi antaa takauksia vastavakuutta vaatimatta 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Vastaava säännös valtiontakauksien myöntämisestä vastavakuutta vaatimatta on otettu eräiden elinkeinolojen valtiontakauksista annettuun lakiin (375/63) vuonna 1981.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kehitysaluerahasto Oy:n luottotappioista, jotka syntyvät ilman turvaavaa vakuutta myönnettyistä lainoista, valtio korvaa Kehitysaluerahasto Oy:lle yhtiötä koskevan lain 11 §:n 2 kohdan

nojalla annetun sitoumuksen perusteella määräosan. Ennen 1 päivää tammikuuta 1982 annetuista lainoista korvattava osuus on 80 prosenttia ja sanotusta ajankohdasta alkaen myönnettyistä lainoista 60 prosenttia luottotappioista. Takaustappioista valtio korvaa vastaavan sitoumuksen perusteella 60 prosenttia.

Ehdotetut muutokset alentaisivat lähinnä sellaisten vakuuksien määrää, joita jo niiden ottamisvaiheessa olisi pidettävä hyvin heikkoina tai arvottomina. Kun lisäksi vakuuksien varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muiden lainkohdassa mainittuihin syihin verrattavien perusteiden soveltaminen ei käytännössä tule juurikaan lisäämään Kehitysaluerahasto Oy:n luotto- ja takaustappioriskiä, ehdotuksella ei arvioida olevan mainittavaa merkitystä yhtiön luotto- ja takaustappioiden syntymiseen eikä valtion osuuteen niistä.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä 22 päivänä tammikuuta 1971 annetun lain 3 §:n 2 momentti ja 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat 4 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (842/81), näin kuuluviksi:

3 §

Edellä 1 momentin 1 kohdassa mainittuja lainoja voidaan myöntää myös ilman turvaavaa vakuutta taikka vakuutta vaatimatta silloin, kun vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät. Sanotun momentin 2 ja 3 kohdassa mainittuja lainoja voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

5 §

Takauksia voidaan antaa ilman turvaavaa vastavakuutta sekä vastavakuutta vaatimatta silloin, kun vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1984

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Kauppa- ja teollisuusministeri *Seppo Lindblom*

Laki

Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä 22 päivänä tammikuuta 1971 annetun lain 3 §:n 2 momentti ja 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat 4 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (842/81), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Lainoja voidaan myöntää myös ilman turvaavaa vakuutta. Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainittuja lainoja voidaan myöntää myös vakuutta vaatimatta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa mainittuja lainoja voidaan myöntää myös ilman turvaavaa vakuutta taikka vakuutta vaatimatta silloin, kun vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät. Sanotun momentin 2 ja 3 kohdassa mainittuja lainoja voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

5 §

Takauksia voidaan antaa ilman turvaavaa vastavakuutta.

Takauksia voidaan antaa ilman turvaavaa vastavakuutta sekä vastavakuutta vaatimatta silloin, kun vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .*